

chhòng-khan

Chóng-pian-chip

Pian-chip kap Khan-thâu Siat-kè

Publisher

Tēⁿ Si-chong

Koa Khá-lē

Ko-hiông Tâi-gí Lô-má-jī Gián-síp-hōe

TLH Sêng-lip ê Lèk-sú Ì-gī

Tiuⁿ Hòk-chū Hōe-tiúⁿ

TLH(Tâi-ôan Lô-má-jī Hiáp-hōe) koat-tēng beh tī 2001 nî 8 gòeh 19 sêng-lip.

Lán beh iàu-kiû cheng-hú 3 tóa sū-hāng:

- 1.Tui-jīn í-keng ũ 180 nî kú lèk-sú ê Tâi-ôan Lô-má-jī, chiū-sī Kàu-hōe Lô-má-jī ê bûn-jī tē-ūi.
- 2.Chhiok-sêng Tâi-ôan ôe(Gôan-chū-bîn ôe-gí, Kheh-ka-ôe kap Hō-ló-ôe) chò Hoat-tēng-gí(Official Languages).
3. Tok-chhiok cheng-hú sit-si kong-pêng cheng-gī ê to-gí-bûn cheng-chhek. Chiū ũn-tōng ê pún-chit lâi kóng, che mā sī Lô-má-jī ũn-tōng ê tēng-thâu-seⁿ.

Lán

lóng chai-iaⁿ tī 1920 nî-tāi, lán ê siân-pái Chhòa Pôe-hóe sian-seⁿ in hit-tīn lāng chiū siūⁿ beh thui-sak LMJ. M̄-kú siū-tiòh ké-pâu ê Hàn-bîn-chòk ì-sek ê ti-sek hūn-chú hóan-tùi, bô sêng-kong. Āu--lâi koh tú tiòh Thài-pêng-iūⁿ Chiàn-cheng, chiū án-ne bô-hoeh bô-bóe sí--khì. Chin bô-chhái.

Lán chit-má ê LMJ ũn-tōng kap 20 nî-tāi hit-ê ũ sím-mih cheng-chha? Sè-kài-koan! Chá-chêng ê ũn-tōng kan-ta hān-tiāⁿ tī lán Tâi-ôan pún-thó. Chit-má lán lóng chai-iaⁿ, jîn-lūi ê gí-giân sī tē-kiū ê chu-gôan. Gí-giân m̄-nā sī ki-pún jîn-kôan, koh sī ē éng-hióng tē-kiū ián-hòa(evolution) ê tiōng-iàu in-sò ê chit-hāng! Lán ũ àn-sng koh lâi beh kap sè-kài ták só-chāi ê gí-giân, bûn-hòa kap bûn-chióng pó-hō thòan-thé lâi liân-lòk, saⁿ hiáp-chō, hi-bāng thè Tâi-ôan pó-sioh gí-giân, mā thè tē-kiū pó-pòe bûn-chióng. Gán-sî-chêng lán í-keng kap Hô-lân ê Leiden Tâi-hák ũ tit-chiap ê chiap-chhiok. Henning Kloeter phok-sū kap Lloyd Haft phok-sū lóng í-keng lâi-kòe lán gián-síp-hōe hóng-bûn kap khai-káng, mā tùi lán ê só-chò ũ chin chhim ê lí-kái kap jīn-tōng. Koh ũ, Joshua A.Fishman, chit-ê gí-giân-hák ê láu-tōa..ê mā lóng ũ teh kap lán liân-lòk.

(Bûn-chiuⁿ kè-siòk tī P.2)

TLH Sêng-lip ê Lèk-sú Ì-gī (kè-siòk)

Góa ũ sī ē gōng-siūⁿ: Tâi-ôan sī sè-kài Lâm-tó-gí ê chò-chhù. Lán nā ká Lâm-tó-gí hó-hó pó-chûn, hō sè-kài ták-kok beh óh Lâm-tó-gí ê lāng lóng tiòh ài lâi lán chia. Án-ne, lán ē-tàng thàn in ê chiⁿ: thak-chheh ê hák-hùi, tóa ê chhù-sòe, chhēng..ê, chiáh..ê.... Che kiám m̄-sī keng-chè ê lō-iōng? Pó-chûn gí-giân sūn-sòa thàn-chiⁿ, chiū-sī it-kiam jī-kò, bong lâ-á kiam sé-khò!